Ἰησοῦς ὁ ἀπό Ναζαρέτ

(Τά γεγονότα, ἡ διδασκαλία καί τά θαύματα
τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ
κατά τούς τέσσερες Εὐαγγελιστές:
Ματθαῖο, Μᾶρκο, Λουκᾶ, Ἰωάννη)

Σειρά: «Χριστολογικά» ἀριθμ. 39

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΔΑΝΙΗΛ

Ἰησοῦς ὁ ἀπό Ναζαρέτ

(Τά γεγονότα, ἡ διδασκαλία καί τά θαύματα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ κατά τούς τέσσερες Εὐαγγελιστές: Ματθαῖο, Μᾶρκο, Λουκᾶ, Ἰωάννη)

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ 2017

Ἰησοῦς ὁ ἀπό Ναζαρέτ

(Τά γεγονότα, ἡ διδασκαλία
καί τά θαύματα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ
κατά τούς τέσσερες Εὐαγγελιστές:
Ματθαῖο, Μᾶρκο, Λουκᾶ, Ἰωάννη)

Κείμενα:
Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ
Δανιήλ

Στοιχειοθεσία, Διακόσμησις, Ἐπιμέλεια Ἐκδόσεως:
ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ ΑΒΕΕ, Ἀρδηττοῦ 12-16, 116 36
Τηλ.: +30 2109217513 • Fax: +30 2109237033
www.eptalofos.gr • e-mail: info@eptalofos.gr

Copyright:
Ἱερά Μητρόπολις Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ.
Λεωφόρος Φορμίωνος 83, Τ.Κ. 161 21 Καισαριανή
Τηλ.: 210.72.24.123
www.imkby.gr e-mail: info@imkby.gr

ISBN: 978-960-6841-94-1

Περιεχόμενα

Πρόλογος:
«Αὗται αἱ γραφαί εἶναι αἱ μαρτυροῦσαι περί Ἐμοῦ» 9

«Τίς ἐστιν οὗτος;» (Ἰωάννου ιβ΄, 34) 13

ΜΕΡΟΣ Ι
Ἡ γέννηση καί ἡ νεαρή ἡλικία τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ 31

ΜΕΡΟΣ ΙΙ
Ἀπό τό κήρυγμα τοῦ Βαπτιστοῦ μέχρι τό Πρῶτο Πάσχα 33

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ
Ἀπό τό Πρῶτο ἕως στό Δεύτερο Πάσχα 35

ΜΕΡΟΣ ΙV
Ἀπό τό Δεύτερο στό Τρίτο Πάσχα 41

ΜΕΡΟΣ V
Ἡ Μεγάλη Ἑβδομάδα 49

ΜΕΡΟΣ VI
Ὁ Θάνατος καί ἡ Ταφή 52
ΟΙ ΕΠΤΑ ΛΟΓΟΙ 57

ΜΕΡΟΣ VII
Ἡ Ἀνάσταση καί οἱ Μεγάλες Σαράντα Ἡμέρες 59

ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ
ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΣΤΑΣΗ 60

Πρόλογος

«Αὗται αἱ γραφαί εἶναι αἱ μαρτυροῦσαι περί Ἐμοῦ»

Ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι τό Ἄλφα καί τό Ὠμέγα τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Αὐτός εἶναι διαρκῶς τό θέμα τῶν ἱερῶν σελίδων, πού ἀπ' τήν ἀρχή ὡς τό τέλος μαρτυροῦν γι' Αὐτόν. Στήν δημιουργία τοῦ κόσμου Τόν διακρίνουμε σάν ἕνα ἀπό τά πρόσωπα τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ἔπειτα παίρνουμε μιά ἰδέα γι' Αὐτόν στήν ὑπόσχεση τοῦ Θεοῦ πρός τούς Πρωτοπλάστους περί τοῦ σπέρματος τῆς γυναίκας. Τόν βλέπουμε νά εἰκονίζεται στήν Κιβωτό τοῦ Νῶε. Περπατᾶμε μέ τόν Ἀβραάμ, καθώς βλέπει τήν ἡμέρα τοῦ Μεσσία. Κατοικοῦμε στίς σκηνές τοῦ Ἰσαάκ καί τοῦ Ἰακώβ. Τρεφόμαστε ἀπό τήν ἐπαγγελία τῆς Χάρης. Ἀκοῦμε τόν σεβάσμιο Ἰακώβ νά ὁμιλεῖ γιά τόν Σηλώ (Γενέσεως μθ΄, 16). Στούς πολυάριθμους τύπους τοῦ Νόμου βλέπουμε νά προεικονίζεται ὁ Λυτρωτής πολλές φορές.

Προφῆτες καί Βασιλεῖς, Ἱερεῖς καί Κήρυκες ὅλοι βλέπουν πρός μία κατεύθυνση, στέκονται ὅλοι ὅπως

τά Χερουβείμ πάνω ἀπό τήν Κιβωτό τῆς Διαθήκης. Κι' ἐπιθυμοῦν νά δοῦν μέσα γιά νά καταλάβουν τό μυστήριο τοῦ μεγάλου ἐξιλασμοῦ τοῦ Θεοῦ.

Ἀκόμη πιό φανερά στήν Καινή Διαθήκη βλέπουμε τόν Κύριό μας νά ἀποτελεῖ τό μοναδικό θέμα. Ὄχι σάν κομμάτια ἐδῶ κι ἐκεῖ, ἤ χρυσόσκονη χυμένη σέ λεπτό στρῶμα, ἀλλ' ἐδῶ στεκόμαστε σ' ἕνα στερεό ἔδαφος ἀπό χρυσάφι γιατί ὁλόκληρη ἡ θυσία τῆς Καινῆς Διαθήκης εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός πού σταυρώθηκε καί ἀναστήθηκε κατά τόν ἀποστολικό λόγο:

«Αὐτὸς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν» (Πρός Ρωμαίους δ΄, 25).

Ἀκόμη καί ἡ τελευταία φράση τῆς Καινῆς Διαθήκης εἶναι τό ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ (Ἀποκαλύψεως κβ΄, 20-21).

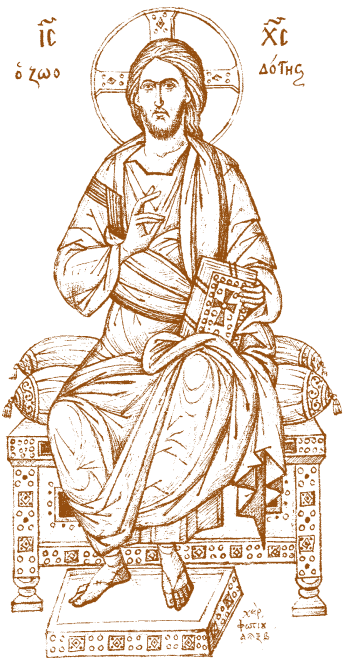
Μ' αὐτό τό φῶς πρέπει πάντα νά διαβάζουμε τίς Γραφές, νά τίς θεωροῦμε σάν τόν καθρέφτη στόν ὁποῖο κοιτάζει ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἀπό τόν οὐρανό. Τότε ἐμεῖς κοιτάζοντας σ' αὐτόν τόν καθρέφτη θά βλέπουμε τήν ἀντανάκλαση τοῦ προσώπου Του αἰνιγματωδῶς *«ἐν ἐσόπτρῳ»*. Μέ τέτοιο τρόπο, ὥστε νά εἶναι μιά εὐλογημένη προετοιμασία γιά νά Τόν δοῦμε, ὅπως καί θά Τόν δοῦμε πρόσωπο πρός πρόσωπο (Πρός Κορινθίους Α΄, ιγ΄ 12).

Στό μικρό αὐτό τευχίδιο ταξινομήσαμε τίς μαρτυρίες τῶν ἁγίων εὐαγγελιστῶν γιά τά γεγονότα τήν διδασκα-

λία καί τά θαύματα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοποθετώντας τα στό διάστημα τῆς ἐπίγειας ζωῆς Του ὡς βοήθημα τῶν Χριστιανῶν νά γνωρίσουν συνοπτικά τήν ζωή τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Λυτρωτοῦ καί Σωτῆρα μας.

Ἔγραφα στήν Καισαριανή 1.12.2017

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ
Δανιήλ

«Τίς ἐστιν οὗτος;»
(Ἰωάννου ιβ΄, 34)

Οἱ σύγχρονοι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ βλέποντας τόν Ἰησοῦ Χριστό νά κυκλοφορεῖ ἀνάμεσά τους, νά θαυματουργεῖ, νά διδάσκει κατελαμβάνονταν ἀπό θαυμασμό καί διετύπωναν τό ἐρώτημα *«τίς ἐστιν οὗτος;»*.

Τό ἐρώτημα αὐτό παραμένει ἐπίκαιρο ὡς διαχρονικό. Σ' αυτό δίδεται μιά ἀπάντηση, ἀπό τούς Εὐαγγελιστές.

Μέ τό μυστήριο τῆς σαρκώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καί Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁλοκληρώθηκε ἡ ἀποκάλυψη τοῦ Θεοῦ στόν ὁρατό καί ἀόρατο κόσμο.

1. Ὁ ἀποκαλυπτόμενος σταδιακά Θεός

Μελετώντας βαθειά τίς Ἅγιες Γραφές διαβάζουμε ὅτι ὁ Θεός εἶναι κρυμμένος (Ἡσαΐου με΄, 15), ἀόρατος *«φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον»*, (Πρός Τιμόθεον Α΄, στ΄ 16) πού γίνεται ἀκόμα πιό ἀπρόσιτος, ἀφοῦ μέ τήν ἁμαρτία ὁ ἄνθρωπος ἔχασε τήν οἰκειότητα μαζί Του.

Ἡ οἰκονομία τοῦ Θεοῦ εἶναι μυστήριο (Ἀμώς γ΄, 7). Κατευθύνει τά διαβήματα τοῦ ἀνθρώπου χωρίς αὐτός νά ἀντιλαμβάνεται τόν δρόμο (Παροιμιῶν κ΄, 24). Ὅταν

ὁ ἄνθρωπος ἀσχολεῖται μέ τά αἰνίγματα τῆς ὑπάρξεώς του (Ψαλμ. οα΄, 21 καί ἑξῆς), δέν μπορεῖ νά βρεῖ ἀπό μόνος του τίς ἀναγκαῖες λύσεις. Χρειάζεται νά στραφεῖ πρός Ἐκεῖνον στόν Ὁποῖον ἀνήκουν *«τά κρυπτά»* (Δευτερονομίου κθ΄, 28) γιά νά φανερώσει τά ἀκατάλυπτα μυστήρια (Δανιήλ β΄, 17 καί ἑξῆς) γιά νά τόν καταστήσει ἱκανό, νά τοῦ ἐπιτρέψει νά δεῖ *«τήν δόξαν Του»* (Ἐξόδου λγ΄, 18).

Ἀλλά πρίν ἀκόμα ὁ ἄνθρωπος στραφεῖ πρός Αὐτόν, ὁ Θεός ἀναλαμβάνει τήν πρωτοβουλία νά τόν ἀναζητήσει, νά ἐπικοινωνήσει μαζί του καί νά τοῦ μιλήσει πρῶτος.

Ἡ κίνηση αὐτή τοῦ Θεοῦ νά συναντήσει τόν πεσόντα ἄνθρωπο μετά τήν διακοπή τῆς κοινωνίας μαζί Του, ἕνεκα τῆς παραβάσεως τῆς ἐντολῆς Του πού ἀρχίζει εὐθύς ἀμέσως μετά τήν διάπραξη τῆς ἁμαρτίας τῆς παραβάσεως τοῦ θελήματός Του. Καλεῖ τόν Ἀδάμ *«Ἀδὰμ ποῦ εἶ;»* (Γενέσεως γ΄, 9).

Μάλιστα δέ ὄχι μόνο ἀναζητεῖ τόν παραβάτη Ἀδάμ ἀλλά καί ἀργότερα ὅταν ὁ Κάϊν φονεύει τόν ἀδελφό του Ἄβελ ὁ Θεός σημαδεύει τόν ἀδελφοκτόνο μέ ἕνα διακριτικό στό στόμα του γιά νά μή τόν σκοτώσει ὅποιος τόν συναντήσει (Γενέσεως δ΄, 14-16).

Ἔκτοτε καθώς ὁ ἄνθρωπος ἀπομακρυνόταν ἀπό τόν Θεό βυθιζόταν στήν ἄγνοια καί περιέπιπτε στήν εἰδωλολατρεία καί στήν ἠθική ἐξαθλίωση (Πρός Ρωμαίους α΄, 21-32). Ὁ Θεός ὅμως δέν ἀνεχόταν τό δημιούργημά Του ὁ ἄνθρωπος νά τυραννεῖται ἀπό τούς δαίμονες ὅπως

πολύ ὡραῖα ἀναφέρει ἡ εὐχή στήν Ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἁγιασμοῦ: «*Οὐ γὰρ ἔφερες Δέσποτα διά σπλάχνα ἐλέους σου, θεάσθαι ὑπό τοῦ διαβόλου τυραννούμενον τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ᾽ ἦλθες καὶ ἔσωσας ἡμᾶς. Ὁμολογοῦμεν τὴν χάριν. Κηρύττομεν τὸν ἔλεον. Οὐ κρύπτομεν τὴν Εὐεργεσίαν*».

Ἔτσι ὁ Θεός σχεδιάζει τόν τρόπο τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου μέ τήν σάρκωση τοῦ Υἱοῦ Του, πού ἀποτελεῖ τήν ὁλοκλήρωση τῆς ἀποκαλύψεώς Του.

2. Ἡ προετοιμασία καί ἡ προτύπωση τῆς ἀποκαλύψεως

Τό ἀντικείμενο τῆς θείας ἀποκαλύψεως εἶναι πάντα θρησκευτικῆς φύσεως.

α΄. Ὁ Θεός ἀποκαλύπτει τά σχέδιά Του πού χαράζουν γιά τόν ἄνθρωπο τήν ὁδό τῆς σωτηρίας.

Γεννημένος ὁ ἄνθρωπος ἁμαρτωλός δέν γνωρίζει κἄν τί ἀκριβῶς θέλει ὁ Θεός ἀπ᾽ αὐτόν. Ὁ Θεός τοῦ ἀποκαλύπτει λοιπόν κανόνες συμπεριφορᾶς. Ὁ Λόγος Του παίρνει τήν μορφή διδασκαλίας καί Νόμου (Ἐξόδου κ΄, 1 καί ἑξῆς) κι ἔτσι ὁ ἄνθρωπος ἀποκτᾶ «*φανερά ρήματα*» (Δευτερονομίου κθ΄, 28). Παρόμοια καί οἱ θεσμοί τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ κοινωνικοί (Ἀριθμῶν ια΄ καί ἑξῆς), πολιτικοί (Α΄ Βασιλειῶν θ΄, 17), ὅπως βεβαίως καί λατρευτικοί (Ἐξόδου κε΄ 40) ἀποτελοῦν ἀντικείμενο ἀποκαλύψεως.

Μολονότι οἱ θεσμοί αὐτοί διατηροῦν τόν προσωρινό χαρακτῆρα τους, ὅπως καί ὁλόκληρο τό καταστατικό τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ στήν Παλαιά Διαθήκη, ἀποκτοῦν θετική σημασία γιά τήν ἐκπλήρωση τῆς σωτηρίας στήν Καινή Διαθήκη.

Ἐξ ἄλλου ὁ Θεός ἀποκαλύπτει στόν λαό Του τό νόημα τῶν γεγονότων πού ἀποτελοῦν τήν ζωή του. Αὐτά τά γεγονότα εἶναι ὁρατό ὑφάδι τῆς οἰκονομίας τῆς σωτηρίας. Προετοιμάζουν τήν τελική πραγματοποίησή της καί ἤδη τήν προτυπώνουν.

Μέ αὐτή τή διπλή ἔννοια (τῆς προτυπώσεως καί τῆς πραγματοποιήσεως) τά γεγονότα τῆς φανερώσεως τοῦ Θεοῦ ἔχουν μία κρυφή ὄψη πού δέν μπορεῖ νά τήν ἀνακαλύψει τό ἄνθρώπινο μάτι. «*Διότι οὐ μὴ ποιήσῃ Κύριος ὁ Θεὸς πρᾶγμα ἐὰν μὴ ἀποκαλύψῃ παιδείαν αὐτοῦ πρὸς τοὺς δούλους του τοὺς προφήτας*» (Ἀμώς γ΄, 7). Ἱστορικοί, προφῆτες, ψαλμωδοί καί σοφοί ἐνδιαφέρονται μέ ζῆλο γι᾽ αὐτή τήν θρησκευτική ἑρμηνεία τῆς ἱστορίας πού γεννιέται ἀπό τήν συνάντηση τοῦ θείου Λόγου μέ τά γεγονότα πού τά θέλησε καί τά κατευθύνει ὁ Θεός. Τά γεγονότα τῆς ἱστορίας ἐπιβεβαιώνουν τόν Λόγο καί ὁδηγοῦν τούς ἀνθρώπους στήν πίστη, ἐπειδή ἔχουν ἰσχύ σημείων (Ἐξόδου ιγ΄, 30 καί ἑξῆς). Ὁ Λόγος φωτίζει τά γεγονότα πού τά ἀποσπᾶ ἀπό τήν καθημερινή κοινότυπη τύχη (Ἱερεμίου λδ΄, 4-11· Ἡσαΐου με΄, 1-6) γιά νά τά ἐντάξει μέσα σ᾽ ἕνα ἀμετάκλητο σχέδιο, ὅπως τό διακηρύσσει ὁ Ἴδιος ὁ Θεός

«ποιήσω καὶ τίς ἀποστρέψει αὐτό;» (Ἡσαΐου μγ΄, 13). Οὐδείς δύναται νά ματαιώσει τά σχέδια καί τίς ἀποφάσεις τοῦ Θεοῦ.

Οἱ *«ἔσχατοι καιροί»* ἀποτελοῦν τήν ἐσχατολογική Διαθήκη. Σ' αὐτούς τούς καιρούς θά ἀποκαλυφθοῦν τά μυστήρια τοῦ Θεοῦ.

β΄. Ὁ Θεός ἀποκαλύπτεται καί ὁ ἴδιος μέσα ἀπ' ὅσα ἐκτελεῖ ἐδῶ στήν γῆ.

Ἡ δημιουργία Του ἀποκαλύπτει ὅλη τήν σοφία καί τήν παντοδυναμία Του (πρός Ρωμαίους α΄, 19-20). Ἡ ἀποκάλυψη ἐπιτρέπει στόν λαό τοῦ Θεοῦ νά ἀντιλαμβάνεται ἀναλογικά τόν Δημιουργό μέσα ἀπό τήν μεγαλοπρέπεια καί τό κάλλος τῶν δημιουργημάτων (Σοφίας Σολομῶντος ιγ΄, 3 καί ἑξῆς).

Ὡστόσο ὁ Θεός ἀποκαλύπτεται κυρίως στήν Ἱστορία τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ μέ ἰδιαίτερο τρόπο. Οἱ πράξεις Τόν ἀποδεικνύουν Ποιός εἶναι:

Ὁ φοβερός Θεός πού κρίνει καί μάχεται.

Ὁ εὔσπλαγχνος Θεός πού παρηγορεῖ καί θεραπεύει (Ἡσαΐου μ΄, 1).

Ὁ ἰσχυρός Θεός πού ἀπελευθερώνει καί νικᾶ.

Ὁ Θεός εἶπε στόν Μωϋσῆ τό ὄνομά Του: *«Κύριος ὁ Θεὸς οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος καὶ ἀληθινός»*. Ὁ βιβλικός αὐτός ὁρισμός τοῦ Θεοῦ (Ἐξόδου λδ΄, 6 καί ἑξῆς) δέν εἶναι ἀποτέλεσμα φιλοσοφικῶν στοχασμῶν, ἀλλά βιωματικῆς ἐμπειρίας.

Αὐτή ἡ συγκεκριμένη γνώση μέ τήν ἐμβάθυνση πού τῆς δίνουν οἱ αἰῶνες, καθορίζει τήν στάση πού πρέπει νά τηρήσουν οἱ ἄνθρωποι ἀπέναντί Του. Πίστη καί ἐμπιστοσύνη, φόβο καί ἀγάπη.

Ὁ Θεός στήν Παλαιά Διαθήκη ἀποκαλύπτει τό ἐσώτερο μυστικό τοῦ *Εἶναι Του*, δηλαδή τῆς ὑπάρξεώς Του.

Οἱ ἄνθρωποι δέν διεισδύουν ἀκόμα στά μύχια τοῦ Εἶναι Του, ἀλλά διαφωτίζονται ἤδη ἀπό τόν Λόγο Του, ἀπό τό ἔργο τῆς Σοφίας Του καί ἁγιάζονται ἀπό τό Πνεῦμα Του. Στούς *«ἐσχάτους καιροὺς»* θά κάνει ἀκόμη περισσότερα. Τότε *«ὀφθήσεται ἡ δόξα Κυρίου καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ ὅτι Κύριος ἐλάλησε»* (Ἡσαΐου μ΄, 5, νβ΄ 8, ξ΄, 1).

Αὐτή εἶναι ἡ ὑψίστη ἀποκάλυψη τῆς ὁποίας ὁ τρόπος δέν ἀποκαλύπτεται ἀπό πρίν. Εἶναι ἡ μεγάλη ἡμέρα ἡ ἔνδοξος καί ἐπιφανής, ὅταν δηλαδή ὁ Θεός θά ἐμφανισθεῖ μέ ὅλη τήν θεϊκή δόξα, δύναμη καί μεγαλοπρέπεια ἐνώπιον τοῦ Ὁποίου θά προσκυνήσουν Ἄγγελοι, Ἄνθρωποι καί Δαίμονες.

γ. Ἰησοῦς Χριστός τό αἴτιο καί τό ἀντικείμενο τῆς ἀποκαλύψεως

Ἡ ἀποκάλυψη πού ἄρχισε στήν Παλαιά Διαθήκη ὁλοκληρώνεται στήν Καινή Διαθήκη. Ἀντί ὅμως νά μεταδίδεται ἀπό πολλούς μεσάζοντες, ἐνεργεῖται τώρα ἀπό τό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ πού εἶναι συγχρόνως τό αἴτιο καί τό ἀντικείμενό της.

Ἐδῶ μποροῦμε νά διακρίνουμε τρία στάδια.

Στό πρῶτο ἡ ἀποκάλυψη παραδίδεται ἀπό τόν Ἴδιο τόν Ἰησοῦ στούς Ἀποστόλους Του. Ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἦταν κάτοχος αὐτῆς κατά τήν ὁμολογία του (Ματθαίου ιστ΄, 13-20). Στήν Μεταμόρφωση ὁ Ἴδιος ὁ Ἰησοῦς Χριστός φανερώνει τόν ἑαυτό Του (Ματθαίου ιζ΄, 1-13). Μετά τήν Ἀνάστασή Του ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἐφανέρωσε ἑαυτόν ζῶντα μετά τό Πάθος ἐγερθείς ἐκ νεκρῶν. (Ἰωάννου κα΄, 1-14, Πράξεων α΄, 3, Πρός Κορινθίους Α΄, ιε΄, 3-8).

Στό δεύτερο κοινοποιεῖται στούς ἀνθρώπους ἀπό τούς Ἀποστόλους καί στήν συνέχεια ἀπό τήν Ἐκκλησία μέ τήν καθοδήγηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. (Α΄ Ἰωάννου α΄, 1, Β΄ Πέτρου β΄, 16-21).

Στό τρίτο θά βρεῖ τήν τελείωσή της, ὅταν ἡ ἄμεση θέα τοῦ μυστηρίου τοῦ Θεοῦ θά ἀντικαταστήσει τήν γνώση τῆς πίστεως. (Α΄ Ἰωάννου γ΄, 1-3, Πρός Κορινθίους Α΄, ιγ΄ 8).

Ἡ Καινή Διαθήκη γιά νά χαρακτηρίσει αὐτά τά διαδοχικά στάδια χρησιμοποιεῖ μία ποικιλία ὅρων· *ἀποκαλύπτω, φανερώνω, γνωρίζω, φωτίζω, ἐξηγοῦμαι, δεικνύω ἤ πολύ ἁπλά λέγω.*

Οἱ Ἀπόστολοι κηρύττουν καί διδάσκουν αὐτή τήν ἀποκάλυψη, πού ἀποτελεῖ τώρα τόν Λόγο, τό Εὐαγγέλιο, τό μυστικό τῆς πίστεως.

Ἐνῶ στήν Παλαιά Διαθήκη ἡ ἀποκάλυψη τοῦ Θεοῦ ἦταν ἐπαγγελία τοῦ Θεοῦ, ὁ ἐρχόμενος τοῦ Ἰησοῦ αἴρει τό κάλυμμα καί διαλύει τά διφορούμενα.

Ἡ ἀποκάλυψη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ πραγματοποιεῖται:

Μέ τά γεγονότα τῆς ἱστορικῆς Του πορείας πού ἐπισφραγίζεται μέ τόν θάνατο καί τήν Ἀνάστασή Του.

Μέ τόν λόγο Του. Ἡ ἀποκάλυψη μέ τά γεγονότα θά παρέμενε ἀκατανόητη ἄν ὁ Ἰησοῦς δέν ἐξηγοῦσε μέ τά λόγια Του τό νόημα τῶν πράξεών Του καί τῆς ζωῆς Του.

Μέ τό θεανδρικό πρόσωπό Του. Πέρα ὅμως ἀπό τά λόγια τοῦ Ἰησοῦ καί πέρα ἀπό τά γεγονότα τῆς ζωῆς Του οἱ ἄνθρωποι φθάνουν ὡς τό μυστηριῶδες κέντρο τοῦ *Εἶναι Του*. Ἐκεῖ βρίσκουν τελικά τήν θεϊκή ἀποκάλυψη.

Σήμερα ἡ Ἐκκλησία μας κηρύττει πανηγυρικά καί μεταδίδει αὐτή τήν γνώση τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ Θεοῦ στόν κόσμο στό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ γιά νά τούς ὁδηγήσει στήν πίστη πού θά τούς ἐξασφαλίσει τήν σωτηρία.

Ἡ ἀποκάλυψη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ πού εἶναι «*χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνες*» φωτίζει ὅλη τήν ἱστορία τοῦ κόσμου ἀπό τήν ἀρχή ὡς τό τέλος.

Ὅσα ἔγραψαν οἱ εὐαγγελιστές δέν ἀποτελοῦν πλήρη βιογραφία τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀλλά ἐγράφησαν γιά ἕνα σκοπό ὅπως ἀναφέρεται ἀπό τόν εὐαγγελιστή Ἰωάννη.

«*Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἐστι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ; Ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύσητε ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστὸς ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ*» (Ἰωάννου κ΄, 30-31).

Ὁ σκοπὸς ἑπομένως εἶναι ἡ πίστη καὶ διὰ τῆς πίστεως ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου πού πιστεύει.

Ὁ καθένας Εὐαγγελιστής ἔγραψε τήν δική του ἐμπειρία. Γι᾽ αὐτό ὁ καθένας φώτισε μιά συγκεκριμένη πτυχή τοῦ προσώπου καί τῆς ζωῆς τοῦ Θεανθρώπου.

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός βοήθησε τούς Μαθητές Του νά κατανοήσουν τό μυστήριο τοῦ προσώπου Του, τῆς ζωῆς Του τῆς διδασκαλίας Του λέγοντας *«ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ»* (Λουκᾶ η΄, 11-15). Στήν συνέχεια ἀνέθεσε στούς Ἁγίους Ἀποστόλους, στούς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας καί τούς ποιμένες τῶν πιστῶν τήν ἀποστολή αὐτή *«καὶ αὐτὸς ἔδωκε τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ Ποιμένας καὶ διδασκάλους πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον διακονίας εἰς οἰκοδομὴν τοῦ πνεύματος τοῦ Χριστοῦ μέχρι κατακτήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ εἰς ἄνδρα τέλειον εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ»* (Πρός Ἐφεσίους δ΄, 11-13).

3. Ἡ ὁδός τῆς σωτηρίας

Ἡ ὁριστική *«ἐπίσκεψη τοῦ Θεοῦ»* πού ἀναγγέλλεται στήν Παλαιά Διαθήκη πραγματοποιήθηκε μέ τήν σάρκωση τοῦ Υἱοῦ καί Λόγου τοῦ Θεοῦ μέ σκοπό τήν σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἀποκαλύπτει τόν Θεό πού σώζει, τόν Θεό πού ἐξαγοράζει, τόν Θεό πού χαρίζει. Οἱ κύριες ὄψεις τῆς σωτηρίας πού πραγματοποιήθηκε ἀπό τόν Ἰησοῦ Χριστό δείχνονται στά Χωρία.

«Ὁ Ἰησοῦς περιόδευε ὅλη τήν Γαλιλαία. Δίδασκε στίς συναγωγές τους, κήρυττε τό χαρμόσυνο μήνυμα τόν ἐρχομό τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καί θεράπευε τούς ἀνθρώπους ἀπό κάθε ἀσθένεια καί κάθε ἀδυναμία» (Ματθαίου δ΄, 23, θ΄, 35).

«Μάθετε γιά τόν Ἰησοῦ ἀπό τήν Ναζαρέτ, πού τόν ἔχρισε ὁ Θεός μέ Ἅγιο πνεῦμα καί μέ δύναμη. Παντοῦ ὅπου πέρασε εὐεργετοῦσε καί θεράπευε ὅσους κατατυραννοῦσε ὁ διάβολος γιατί ὁ Θεός ἦταν μαζί του» (Πράξεων ι΄, 38).

Θαύματα καί λόγια εἶναι τά μέσα μέ τά ὁποῖα ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται σέ ἐπαφή μέ τόν ἄνθρωπο γιά νά τόν σώσει. Μέ τήν σάρκωσή Του ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ἐκπληρώνει καί τό σχέδιο τοῦ Θεοῦ νά σώσει τόν ἄνθρωπο πού διαποτίζει τήν διδασκαλία καί τήν ἱστορία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Μέ τόν Ἰησοῦ Χριστό ἐκπληρώνεται ἡ *«ἐπαγγελία»* δηλ. ἡ ὑπόσχεση πού δόθηκε ἀπό τόν Θεό στούς Πατριάρχες.

«Ὁ πατέρας σας ὁ Ἀβραάμ ἀναγάλλιασε στήν σκέψη πώς μπορεῖ νά δεῖ τίς δικές μου τίς μέρες, τίς εἶδε καί χάρηκε» (Ἰωάννου η΄, 56).

«Μετά τήν σύλληψη τοῦ Ἰωάννη, ὁ Ἰησοῦς ἦλθε στήν

Γαλιλαία καί κήρυττε τό χαρμόσυνο μήνυμα γιά τήν βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Συμπληρώθηκε, ἔλεγε, ὁ καθορισμένος καιρός καί ἔφθασε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, μετανοεῖτε καί πιστεύετε στό χαρμόσυνο αὐτό μήνυμα» (Μάρκου α΄ κεφ. 15).

Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἡ κυβέρνηση τοῦ κόσμου ἀπό τόν Θεό πού ἀναγγέλθηκε μέ τούς Προφῆτες, ἐκπληρώθηκε μέ τόν Ἰησοῦ Χριστό. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός διακηρύσσει τήν ἔλευσή της (Μάρκου α΄ 15), διαγράφει τά χαρακτηριστικά της καί τίς ὄψεις της στήν ἐπί τοῦ ὄρους ὁμιλία, στίς παραβολές καί στόν ἐσχατολογικό λόγο Του καί τήν ἐγκαινιάζει μέ τήν ζωή Του ἐκδιώκοντας τόν ἀνταγωνιστή, τόν ἄρχοντα τοῦ κόσμου τούτου (Ἰωάννου ιστ΄, 11).

Ὁ Ἰησοῦς πραγματοποιεῖ τήν ἀπελευθέρωση - ἀναστάτωση πού εἶχε προαναγγελθεῖ στήν ἱστορία τοῦ περιουσίου λαοῦ, μέ τά θαύματα πού ἐπιτελεῖ, πού ὡς ὑλικά γεγονότα ἀποτελοῦν μία ἀπελευθέρωση ἀπό τούς πνευματικούς ἐχθρούς τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ἀπελευθέρωση τοῦ δαιμονιζομένου εἶναι μία ἀπελευθέρωση ἀπό τό πονηρό πνεῦμα. Ἡ ἴαση τῶν ἀσθενειῶν καί ἡ ἔγερση ἀπό τούς νεκρούς εἶναι μία ἐξαρπαγή τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τήν δύναμη τοῦ θανάτου καί τῆς ἁμαρτίας πού τόν ὁδηγοῦν σ' αὐτόν. Ἐπιπλέον τά θαύματα ἔχουν ἕνα χαρακτῆρα συμβολικόν - παραβολικόν δηλώνουν τήν πνευματικήν σωτηρίαν.

Αὐτός ὁ συμβολισμός σημειώνεται καθαρά στό εὐαγγέλιο τοῦ Ἰωάννου. Ἡ θεραπεία τοῦ παραλυτικοῦ βρισκόταν κατάκοιτος στήν κολυμβήθρα τῆς Βηθεσδᾶ προαναγγέλλει τήν ἐξουσία τοῦ Ἰησοῦ νά δίδει τήν ζωή (Ἰωάννου ε΄, 19-30). Ἡ ἔγερση τοῦ Λαζάρου κηρύττει ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ἡ ἀνάσταση καί ἡ ζωή γιά ὅσους πιστεύουν σ᾽ Αὐτόν (Ἰωάννου ια΄, 35). Ἡ θεραπεία τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ φανερώνει ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι τό φῶς τοῦ κόσμου (Ἰωάννου θ΄, 4-5). Ἀκόμα καί ὅταν τοῦτο δέν δηλώνεται στόν λόγο, τό νόημα τῶν μηνυμάτων τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου, ὑπάρχει σ᾽ ὅλα τά θαύματα. Ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου ἐνεργεῖται στήν ψυχή καί στό σῶμα. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός σώζει τόν ὅλον ἄνθρωπο (Μάρκου β΄, 1-12, Ἰωάννου ε΄, 1-15).

Ἡ ἀπελευθέρωση καί ἡ ἀπόκτηση τοῦ νέου λαοῦ, τῆς Ἐκκλησίας, πού ὁ Ἰησοῦς ἐνήργησε ἐπισφραγίσθηκε μέ τήν θυσία τῆς ζωῆς Του μέ τήν προσφορά τοῦ αἵματος, πού ἦταν ἀναγκαία στήν παλαιά Διαθήκη γιά νά πραγματοποιηθεῖ ἡ νέα διαθήκη μεταξύ Θεοῦ καί ἀνθρώπου (πρός Ἑβραίους θ΄, 15-22).

Ὁ Ἰησοῦς Χριστός στόν δημόσιο βίο Του εἶχε ἀρχίσει νά διαμορφώνει τόν λαό Του, τούς μαθητές Του, μέ νέους νόμους καί νέο πνεῦμα στήν ἐπί τοῦ ὄρους ὁμιλία καί κατέστρωσε μέ τήν διδασκαλία Του τούς ὅρους καί τήν συμμετοχή στήν προσφερόμενη σωτηρία καί τήν ἐνσωμάτωση στόν νέο λαό. Παρέχει τήν σωτηρία μόνον σ᾽

ὅσους γεννῶνται ἄνωθεν ἐξ ὕδατος καί πνεύματος Ἁγίου (Ἰωάννου γ΄, 3,5), σ᾽ ὅσους τρώγουν τήν σάρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καί πίνουν τό αἷμα Του (Ἰωάννου στ΄, 5).

Ἀλλ᾽ ἐκτός μιᾶς μυστηριακῆς ζωῆς (ἡ περί ζωῆς διδασκαλία στά κεφάλαια Ἰωάννου γ-στ΄ συνδέεται μέ τά μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας) ὁ Ἰησοῦς Χριστός ζητεῖ καί ἠθική διάθεση πού συνυφαίνεται μέ αὐτή. Τό πρῶτο στοιχεῖο τῆς διαθέσεως αὐτῆς εἶναι νά εἰσέλθει ὁ ἄνθρωπος στήν θεία οἰκονομία μέ τήν πίστη. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἀπαιτεῖ ὡς ἀπόλυτο ὅρο τῆς σωτηρίας τήν πίστη σ᾽ Αὐτόν καί τόν Πατέρα (Ἰωάννου ε΄, 24, στ΄, 29) *«Πιστεύετε στόν Θεό καί σέ μένα»* εἶπε στούς Μαθητές Του.

Ἡ πίστη πού ἀπαιτεῖ ὁ Ἰησοῦς Χριστός δέν εἶναι ἡ προσχώρηση τῆς διανοίας μόνο ἀλλά τοῦ ὅλου ἀνθρώπου. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός ὁμιλώντας γιά τήν πίστη χρησιμοποίησε τήν ἔκφραση *«πιστεύω εἰς»* ὅπως καί μεῖς ὁμολογοῦμε πού εἶναι ἰσχυροτέρα τῆς ἔκφρασης «πιστεύω τινί», μέ τήν ὁποία καλεῖ τόν ἄνθρωπο νά ἐγκαταλείψει τήν σωτηρία του στά χέρια τοῦ Θεοῦ καί ἀποδέχεται τίς ὁδούς τοῦ Θεοῦ ἀφήνοντας κατά μέρος τίς δικές του προσπάθειες. Ἀποδέχεται τήν βασιλείαν μέ τήν ταπεινοφροσύνην καί τήν ἐμπιστοσύνη ἑνός νηπίου.

Ἡ ἄλλη ἠθική προϋπόθεση, πού ἀπαιτεῖται καί συνυφαίνεται μέ τήν πίστη εἶναι τό ἀκολουθεῖν τόν Ἰησοῦν. Αὐτό κρίνεται ἀναγκαῖο γιά νά εἶναι κάποιος μαθητής Του καί γιά νά μή ἀπολέσει ἑαυτόν (Ματθαίου ι΄, 38-39,

Μάρκου η΄ 33-34). Ἀπό τήν στάση τοῦ ἀνθρώπου ἀπέναντι στόν Ἰησοῦ ἐξαρτᾶται ἡ σωτηρία. Οὗτος γνωρίζει ὅτι εἶναι ὁ μοναδικός μεσίτης σωτηρίας μεταξύ Θεοῦ καί ἀνθρώπου (Ματθαίου ια΄ 27, Ἰωάννου ιδ΄ 6). Οὐδείς ἔρχεται πρός τόν Πατέρα εἰ μή δι᾽ αὐτοῦ ὁ Ὁποῖος μόνος δύναται νά ἀποκαλύψει τόν Πατέρα. Γι᾽ αὐτό γνωρίζει ὅτι Τόν ἔχουν ἀνάγκη, Τόν χρειάζονται. Τό νά ἀπορρίψει κάποιος Αὐτόν σημαίνει ὅτι ἀπορρίπτει τόν Πατέρα *(Ματθαίου ι΄, 32-40, Λουκᾶ ι΄, 16).*

Εἶναι ἀνάγκη γιά χάρη Του νά ἀπολέσει κάποιος τόν ἑαυτό του, νά ἐγκαταλείψει τά πάντα καί νά Τόν μιμηθεῖ. Γιά ἕναν ἀρχαῖο Ἀνατολίτη, τό νά εἶναι κάποιος μαθητής ἑνός διδασκάλου ἐσήμαινε τήν προσπάθεια νά πράττει στή ζωή του τά πάντα ὅπως ὁ διδάσκαλός του, ἄρα νά τόν ἀκολουθεῖ σέ ὅλες τίς καταστάσεις καί τίς συνθῆκες τῆς ζωῆς.

4. Τό προσωπικό πρόβλημα παντός ἀνθρώπου: Πῶς ὁ Ἰησοῦς Χριστός σώζει ἐμέ καί τήν ἀνθρωπότητα;

Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, πού γεννήθηκε στήν Παλαιστίνη ὑπό τόν Ρωμαϊκό ζυγό ἐπί αὐτοκράτορος Αὐγούστου καί πέθανε ἐπί αὐτοκράτορος Τιβερίου ἐξακολουθεῖ νά θέτει ἕνα πρόβλημα, ὅπως τό ἔθεσε στούς συγχρόνους Του. Τό πρόβλημα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ γεννᾶται σέ κάθε ἄνθρωπο ὅταν ἀκούσει γιά τό πρόσωπό Του καί τήν δι-

δασκαλία Του. Οὐδείς δύναται νά ἀρνηθεῖ ἐλλόγως τήν ἱστορική ὕπαρξη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ οὔτε τά χαρακτηριστικά τοῦ βίου Του σύμφωνα μέ τίς ἱστορικές πηγές πού ἀποκλείουν τήν ἀμφισβήτηση ὅτι οἱ πληροφορίες αὐτές εἶναι καρπός φαντασίωσης μιᾶς θρησκευτικῆς κοινότητος πού ἐμφανίσθηκε τόν Α΄ αἰώνα.

Ὅταν γίνει δεκτή ἡ ἱστορική ὕπαρξη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὅπως μᾶς τήν προβάλλουν τά Εὐαγγέλια, ἀνακύπτει τό ἑπόμενο πρόβλημα, αὐτό τῆς ἑρμηνείας τοῦ βίου Του. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός παρουσιάζεται ὅτι ὁμιλεῖ ἐξ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ, ὡς ὁ τελευταῖος λόγος τοῦ Θεοῦ πρός τό ἀνθρώπινο γένος. Εἶναι Ἐκεῖνος μέ τόν Ὁποῖο ὁ Θεός πού ἀποκαλύφθηκε στήν ἱστορία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, τώρα ἀποκαλύπτεται τελείως καί ὁριστικῶς. Σ᾽ αὐτόν πού φέρει ἕνα μήνυμα τοῦ Θεοῦ, ὁ ἄνθρωπος ζητεῖ ἐνστικτωδῶς νά φανερώσει ὅτι ὁ Θεός εἶναι μαζί του καί νά περιβληθεῖ τό κῦρος ἀξιοπίστων μαρτύρων. Ἕνα γρήγορο βλέμμα στόν βίο τοῦ Ἰησοῦ, στά γεγονότα τῆς ζωῆς Του, τήν διδασκαλία Του, τά θαύματά Του, βεβαιώνει ὅτι Οὗτος περιβαλλόταν ἀπό μάρτυρες, πού μετέδωσαν τόν λόγο Του καί ἀπέδειξε μέ τά θαύματά Του ὅτι ὁ Θεός ἦταν μαζί Του.

Ὅποιος ἀναγιγνώσκει τά εὐαγγέλια, ἔστω μέ τόν πιό ἀφηρημένο τρόπο, ἀναζητεῖ σ᾽ αὐτά μία ἀπάντηση στό πρόβλημα τῆς δικῆς του ζωῆς. Ζητεῖ ὁ βίος τοῦ Ἰησοῦ νά λύσει τά δικά του προσωπικά ὑπαρξιακά προβλήματα.

Ζητεῖ νά τόν σώσει ὁ Ἰησοῦς Χριστός διότι τοῦτο εἶναι τό προσωπικό πρόβλημα παντός ἀνθρώπου: τό νά σωθεῖ. Ἔτσι τό πρόβλημα τῆς ἑρμηνείας τοῦ βίου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ συμπίπτει μέ τό πρόβλημα παντός ἀνθρώπου.

Πῶς ὁ Ἰησοῦς Χριστός σώζει ἐμέ καί τήν ἀνθρωπότητα;

Ὁ Ἰησοῦς Χριστός πράγματι ἐμφανίζεται ὡς ὁ Σωτήρας πού ἔχει στόν Ἑαυτό Του τόν μόνο ζωντανό Θεό. Σ' Αὐτόν ὑπάρχει ὁ Κύριος πού ἐξακολουθεῖ νά προσφέρει τήν σωτηρία στόν ἄνθρωπο. Ὁ βίος τοῦ Ἰησοῦ προβάλλει ὡς μία συνεχής καί προοδευτική ἐνσάρκωση καί προσφορά τοῦ Θεοῦ πρός σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Ἰησοῦς θέλει νά προεκτείνει ἀνά τούς αἰῶνες τήν σωτήρια ἐπίδρασή Του μέ ἕναν θεσμό, στόν ὁποῖο θά παραμένει παρών καί ὅπου κάθε ἄνθρωπος θά δύναται νά ζητήσει τήν σωτηρία. Αὐτός ὁ θεσμός εἶναι ἡ Ἐκκλησία.

Ἐνώπιον τοῦ Ἰησοῦ εὑρίσκονται δύο κατηγορίες ἀνθρώπων. Αὐτός παραμένει στό κέντρο ἀπό τό Ὁποῖο πολλοί ἀπομακρύνονται καί στόν Ὁποῖο ἄλλοι πλησιάζουν κατά τήν Προφητεία τοῦ Συμεών τοῦ Ἱεροσολυμίτου στήν ὑπαπαντή τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στόν Ναό τῶν Ἱεροσολύμων: «*Ἰδοὺ οὗτος κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον*» (Λουκᾶ β΄, 34). Ἀπό τό ἕνα μέρος οἱ Μαθητές μέ συνεχῆ προσπάθεια διεισδύουν στό μυστήριό

Του ὁδηγούμενοι ἀπό τόν Ἴδιο. Ἀπό τό ἄλλο μέρος οἱ Φαρισαῖοι καί οἱ λοιποί πνευματικοί καί θρησκευτικοί Ἡγέτες τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ ἀπομακρύνονται προοδευτικῶς γιά νά Τόν ὁδηγήσουν στό τέλος στόν θάνατο. Ὁ καθένας εἶναι δυνατό νά διερωτηθεῖ ποῖα ὑπῆρξε ἡ αἰτία αὐτῆς τῆς διαφορετικῆς στάσης ἔναντι τοῦ Ἰησοῦ καί πρός ποίαν πλευράν πρόκειται νά τοποθετηθεῖ γνωρίζοντας ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός θά εἶναι γι᾽ αὐτόν ἤ ἡ σωτηρία ἤ ἡ ἀπώλεια.

Μία προσεκτική ἐξέταση τῶν κειμένων φανερώνει τόν βαθύ λόγο τῆς ἀρνήσεως τῶν μέν καί τῆς μακαριότητος τῶν δέ. Ὁ καθένας ἀντιλαμβάνεται ὅτι γιά νά διεισδύσει στό μυστήριο τοῦ Ἰησοῦ χρειάζεται ἡ πίστη, ἡ ταπεινοφροσύνη, ἡ εὐθεία καί καθαρά καρδιά τῶν ἁγνῶν ψυχῶν πού Τόν ἀγάπησαν καί τόν ἀκολούθησαν.

Ἡ ἀποδοχή τοῦ μυστηρίου τούτου πραγματοποιεῖται μέ τήν πίστη πού φέρει καρπό τήν σωτηρία. Αὐτή εἶναι ἕνα φαινόμενο καί ἕνα γεγονός κάθε ἐποχῆς καί κάθε τόπου.

Τά Εὐαγγέλια ὁδηγοῦν στήν πίστη στόν Ἰησοῦ Χριστό. Μέ τήν πίστη καί τά Μυστήρια ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἑνώνεται μέ τόν ἄνθρωπο καί τόν σώζει.

Ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ θέωσή του.

ΕΝΑΡΧΗΗΝΟ
ΘΕΟΣ
ΚΑΙ
ΟΛΟ
ΓΟΣ
ΗΝΤΡ
ΤΘΝ

ΜΕΡΟΣ Ι

Ἡ γέννηση καί ἡ νεαρή ἡλικία τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ

1. Ἡ Θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ
   Ἰωάννης α΄ 1-5
2. Εὐαγγελισμός τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ καί Προδρόμου (Ἱερουσαλήμ)
   Λουκᾶς α΄ 5,25
3. Ἡ μνήστευση τῆς Παρθένου Μαρίας (Ναζαρέτ)
   Ματθαῖος α΄ 18, Λουκᾶς α΄ 27
4. Ὁ Εὐαγγελισμός τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (Ναζαρέτ)
   Λουκᾶς α΄ 26-38
5. Ἡ ἐπίσκεψη τῆς Παρθένου Μαρίας στήν συγγενή της Ἐλισάβετ
   (Χεβρών ἤ Ἰουτά)
   Λουκᾶς α΄ 39-55
6. Ἡ ἐπιστροφή της στή Ναζαρέτ
   Λουκᾶς α΄ 56
7. Τό ὄνειρο τοῦ Ἰωσήφ τοῦ Μνήστορος πού διέλυσε τίς ἀμφιβολίες του γιά τήν ἐγκυμοσύνη τῆς Παρθένου Μαρίας (Ναζαρέτ)
   Ματθαῖος α΄ 20-25

8. Ἡ Γέννηση καί νηπιακή ἡλικία τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ καί Προδρόμου (Χεβρὼν)
   Λουκᾶς α΄ 57-80
9. Ἡ Γέννηση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (Βηθλεέμ)
   Λουκᾶς β΄ 1-7
10. Ἡ Προσκύνηση τοῦ νεογέννητου Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀπό τούς Ποιμένες (Βηθλεέμ)
    Λουκᾶς β΄ 8-16
11. Ἡ Περιτομή τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (Βηθλεέμ)
    Ματθαῖος α΄ 25, Λουκᾶς β΄ 21
12. Ἡ Παρουσίαση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στό Ναό καί ὁ Καθαρισμός (Ἱερουσαλήμ)
    Λουκᾶς β΄ 22-29
13. Ἡ Γενεαλογία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ
    Ματθαῖος α΄ 17, Λουκᾶς γ΄ 23
14. Ἡ Προσκύνηση τοῦ νεογέννητου Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀπό τούς Μάγους (Ναζαρέτ)
    Ματθαῖος β΄ 1-12
15. Ἡ Φυγή τοῦ Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος, τῆς Παρθένου Μαρίας καί τοῦ νεογέννητου Ἰησοῦ Χριστοῦ στήν Αἴγυπτο (Αἴγυπτος)
    Ματθαῖος β΄ 13-15
16. Ἡ Σφαγή τῶν νηπίων ἀπό τόν Ἡρώδη (Βηθλεέμ)
    Ματθαῖος β΄ 16-18

17. Ἡ ἐπιστροφή ἀπό τήν Αἴγυπτο στή Ναζαρέτ (Ναζαρέτ)
Ματθαῖος β΄ 19-23, Λουκᾶς β΄ 39
18. Ἡ παιδική ἡλικία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (Ναζαρέτ)
Λουκᾶς β΄ 40
19. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός δωδεκαετής μέ τούς Ἰουδαίους διδασκάλους στό Ναό (Ἱερουσαλήμ)
Λουκᾶς β΄ 46-50
20. Ἡ νεανική ἡλικία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (Ναζαρέτ)
Λουκᾶς β΄ 51

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

Ἀπό τό κήρυγμα τοῦ Βαπτιστοῦ μέχρι τό Πρῶτο Πάσχα

21. Ἡ διακονία τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καί Βαπτιστοῦ (Βηθαβαρᾶ)
Ματθαῖος γ΄ 1-4, Μᾶρκος α΄ 1-8, Λουκᾶς γ΄ 1-6, Ἰωάννης α΄ 6-15
22. Ὁ Πρόδρομος Ἰωάννης βαπτίζων (Βηθαβαρᾶ)
Ματθαῖος γ΄ 5, Μᾶρκος α΄ 5, Λουκᾶς γ΄ 7
23. Πρώτη μαρτυρία τοῦ Βαπτιστοῦ γιά τόν Ἰησοῦ Χριστό (Βηθαβαρᾶ)
Ματθαῖος γ΄ 11-12, Μᾶρκος α΄ 7-8, Λουκᾶς γ΄ 15-18

24. Ἡ Βάπτιση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀπό τόν Ἰωάννη τόν Πρόδρομο (Βηθαβαρᾶ)
Ματθαῖος γ΄ 13-17, α΄ 9-11, γ΄ 21-22
25. Οἱ Πειρασμοί τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (Ἔρημος Ἰουδαίας - Σαραντάριο Ὄρος)
Ματθαῖος δ΄ 1-11, Μᾶρκος α΄ 12-13, Λουκᾶς δ΄ 1-13
26. Δεύτερη μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ γιά τόν Ἰησοῦ Χριστό (Βηθαβαρᾶ)
Ἰωάννης α΄ 19-35
27. Ἡ κλήση τῶν πρώτων Ἀποστόλων (Βηθαβαρᾶ)
Ἰωάννης α΄ 37-51
28. Τό πρῶτο θαῦμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στόν γάμο τῆς Κανά (Κανά)
Ἰωάννης β΄ 1-11
29. Ἐπίσκεψη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στήν Καπερναούμ (Καπερναούμ)
Ἰωάννης β΄ 12
30. Πρῶτο Πάσχα, πρῶτος καθαρισμός τοῦ Ναοῦ (Ἱερουσαλήμ)
Ἰωάννης β΄ 13-23
31. Συνομιλία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μέ τόν Νικόδημο (Ἱερουσαλήμ)
Ἰωάννης γ΄ 1-21

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

Ἀπό τό Πρῶτο ἕως στό Δεύτερο Πάσχα

32. Ἡ τελευταία μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ καί Προδρόμου (Αἰνών)
Ἰωάννης γ΄ 23-36
33. Ἡ ἐπίσκεψη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στή Σαμάρεια καί διάλογος μέ τήν Σαμαρείτιδα (Συχάρ)
Ἰωάννης δ΄ 1-42
34. Ἐπιστροφή στήν Κανά (Κανά)
Ἰωάννης δ΄ 43-46
35. Ἡ θεραπεία τοῦ υἱοῦ τοῦ Βασιλικοῦ (Κανά)
Ἰωάννης δ΄ 46-54
36. Σύντομη ἐπίσκεψη στήν Ἱερουσαλήμ, τό θαῦμα στήν κολυμβήθρα τῆς Βηθεσδᾶ (Ἱερουσαλήμ)
Ἰωάννης ε΄ 1-47
37. Ἡ φυλάκιση τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ καί Προδρόμου (Μαχαιρούς)
Ματθαῖος δ΄ 12,17, Μᾶρκος α΄ 14-15
38. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός κηρύττει στήν Γαλιλαία (Γαλιλαία)
Λουκᾶς δ΄ 14-15
39. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός κηρύττει στή Ναζαρέτ (Ναζαρέτ)
Μᾶρκος ς΄ 1, Λουκᾶς δ΄ 15-30

40. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός κηρύττει στήν Καπερναούμ (Καπερναούμ)
Ματθαῖος δ΄ 13-16, Λουκᾶς δ΄ 31

41. Κλήση τῶν Ἀποστόλων Ἀνδρέα, Πέτρου, Ἰακώβου, καί Ἰωάννου (Καπερναούμ)
Ματθαῖος δ΄ 18-22, Μᾶρκος α΄ 16-20, Λουκᾶς ε΄ 1-11

42. Ἡ θεραπεία τοῦ Δαιμονιζομένου (Καπερναούμ)
Μᾶρκος α΄ 23-27, Λουκᾶς δ΄ 33-36

43. Ἡ θεραπεία τῆς Πεθερᾶς τοῦ ἀποστόλου Πέτρου (Καπερναούμ)
Ματθαῖος η΄ 14-15, Μᾶρκος α΄ 29-31, Λουκᾶς δ΄ 38-39

44. Ἡ θεραπεία τῶν πολλῶν Ἀσθενῶν (Καπερναούμ)
Ματθαῖος η΄ 16-17, Μᾶρκος α΄ 32-34, Λουκᾶς δ΄ 40-41

45. Κατ΄ ἰδίαν Προσευχή (Καπερναούμ)
Μᾶρκος α΄ 35, Λουκᾶς δ΄ 42

46. Περιοδεία μέσῳ τῆς Γαλιλαίας (Γαλιλαία)
Μᾶρκος α΄ 35-39, Λουκᾶς δ΄ 42-44

47. Θεραπεία ἑνός λεπροῦ (Γαλιλαία)
Ματθαῖος η΄ 1-4, Μᾶρκος α΄ 40-45, Λουκᾶς ε΄ 12-16

48. Κατ΄ ἰδίαν προσευχή (Γαλιλαία)
Μᾶρκος α΄ 45, Λουκᾶς ε΄ 16

49. Θεραπεία ἑνός παραλυτικοῦ (Καπερναούμ)
Ματθαῖος θ΄ 1-8, Μᾶρκος β΄ 1-12,
Λουκᾶς ε΄ 18-26

50. Ἡ Κλήση τοῦ Ματθαίου (Λεβί) Συζήτηση κατά τήν ἑορτή (Καπερναούμ)
Ματθαῖος θ΄ 9-17, Μᾶρκος β΄ 13-22,
Λουκᾶς ε΄ 27-39

51. Οἱ μαθηταί ἀποσποῦν τούς στάχεις (Γαλιλαία)
Ματθαῖος ιβ΄ 1-8, Μᾶρκος β΄ 23-28, Λουκᾶς ς΄ 1-5

52. Ἡ θεραπεία τοῦ ἀνθρώπου μέ τό ξερό χέρι (Καπερναούμ)
Ματθαῖος ιβ΄ 9-14, Μᾶρκος γ΄ 1-6, Λουκᾶς ς΄ 6-11

53. Κατ΄ ἰδίαν προσευχή (Καπερναούμ)
Λουκᾶς ς΄ 12

54. Ἡ Κλήση τῶν Δώδεκα Ἀποστόλων (Λόφος Χαττίν)
Ματθαῖος ι΄ 2-4, Μᾶρκος γ΄ 13-19, Λουκᾶς ς΄ 13-16

55. Ἡ ἐπί τοῦ Ὄρους Ὁμιλία (Λόφος Χαττίν)
Ματθαῖος ε΄-ζ΄ 29, Λουκᾶς ς΄ 17-49

56. Ἡ Θεραπεία τοῦ Ὑπηρέτου τοῦ Ἑκατοντάρχου (Λόφος Χαττίν)
Ματθαῖος η΄ 5-13, Λουκᾶς ζ΄ 1-10

57. Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Γιοῦ τῆς Χήρας τῆς Ναΐν (Ναΐν)
Λουκᾶς ζ΄ 11-17

58. Μήνυμα ἀπό τόν Ἰωάννη τόν Βαπτιστή,
ἡ μαρτυρία τοῦ Χριστοῦ γιά τόν Ἰωάννη
τόν Πρόδρομο καί Βαπτιστή (Καπερναούμ)
Ματθαῖος ια΄ 2-19, Λουκᾶς ζ΄ 18-35

59. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός συγχωρεῖ μιά ἁμαρτωλή
γυναίκα (Καπερναούμ)
Λουκᾶς ζ΄ 36-50

60. Περιοδεία στή Γαλιλαία μέ τούς Δώδεκα Μαθητές
(Γαλιλαία)
Λουκᾶς η΄ 1-3

61. Θεραπεία ἑνός Δαιμονισμένου (Καπερναούμ)
Ματθαῖος ιβ΄ 22

62. Ἡ βλασφημία κατά τοῦ Ἁγίου Πνεύματος
(Καπερναούμ)
Ματθαῖος ιβ΄ 24-37, Μᾶρκος γ΄ 22-30

63. Τό ἀκάθαρτο πνεῦμα (Καπερναούμ)
Ματθαῖος ιβ΄ 43-46

64. Ἡ παρέμβαση τῶν οἰκείων Του (Καπερναούμ)
Ματθαῖος ιβ΄ 46, Μᾶρκος γ΄ 31

65. Παραβολές

Παραβολή τοῦ Σπορέως (Πεδιάδα Γεννησαρέτ)
Ματθαῖος ιγ΄ 1-9, Μᾶρκος δ΄ 1, 14-20,
Λουκᾶς η΄ 4, 11-15

Παραβολή τῶν Ζιζανίων (Πεδιάδα Γεννησαρέτ)
Ματθαῖος ιγ΄ 24

Παραβολή τοῦ κόκκου Σινάπεως
(Πεδιάδα Γεννησαρέτ)
Ματθαῖος ιγ΄ 31, Μᾶρκος δ΄ 30

Παραβολή τοῦ Προζυμίου (Πεδιάδα Γεννησαρέτ)
Ματθαῖος ιγ΄ 33

Παραβολή τοῦ Λύχνου (Πεδιάδα Γεννησαρέτ)
Μᾶρκος δ΄ 21, η΄ 16

Παραβολή τοῦ Θησαυροῦ (Πεδιάδα Γεννησαρέτ)
Ματθαῖος ιγ΄ 44

Παραβολή τοῦ καλοῦ Μαργαρίτου
(Πεδιάδα Γεννησαρέτ)
Ματθαῖος ιγ΄ 45

Παραβολή τοῦ καλοῦ Δικτύου
(Πεδιάδα Γεννησαρέτ)
Ματθαῖος ιγ΄ 47

66. Ὁ Χριστός ἡσυχάζει τήν τρικυμία
(Λίμνη Γεννησαρέτ)
Ματθαῖος η΄ 24-27, Μᾶρκος δ΄ 37-41,
Λουκᾶς η΄ 23-25

67. Οἱ δαιμονιζόμενοι Γεργεσηνοί (Γέργεσα)
Ματθαῖος η΄ 28-34, Μᾶρκος ε΄ 1-15,
Λουκᾶς η΄ 27-35

68. Παραβολές:

    Παραβολή τοῦ Νυμφίου (Καπερναούμ)
    Ματθαῖος θ΄ 15

    Παραβολή παλαιοῦ Πανίου καί παλαιοῦ Οἴνου (Καπερναούμ)
    Ματθαῖος θ΄ 16,17

69. Θαύματα:

    Θαῦμα αἱμορροούσης (Γεννησαρέτ)
    Ματθαῖος θ΄ 18, Μᾶρκος ε΄ 22, Λουκᾶς η΄ 41

    Θαῦμα Κόρης Ἰαείρου (Καπερναούμ)
    Ματθαῖος θ΄ 18, Μᾶρκος ε΄ 22, Λουκᾶς η΄ 41

    Θαῦμα δύο Τυφλῶν (Καπερναούμ)
    Ματθαῖος θ΄ 27-30

    Θαῦμα Κωφοῦ δαιμονιζόμενου (Καπερναούμ)
    Ματθαῖος θ΄ 32-33

70. Ἀποστολή τῶν Δώδεκα Ἀποστόλων
    Ματθαῖος ι΄ 1, Μᾶρκος ς΄ 7-12, Λουκᾶς θ΄ 1-6

71. Θάνατος Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ (Μαχαιρούς)
    Ματθαῖος ιδ΄ 1-12, Μᾶρκος ς΄ 14-29, Λουκᾶς θ΄ 7

72. Διατροφή τῶν Πεντακισχιλίων (Βηθσαϊδά)
    Ματθαῖος ιδ΄ 13-21, Μᾶρκος ς΄ 30-44, Λουκᾶς θ΄ 12-17, Ἰωάννης ς΄ 1-13

73. Βάδισμα πάνω στά κύματα (Λίμνη Γεννησαρέτ)
    Ματθαῖος ιδ΄ 25, Μᾶρκος ς΄ 48, Ἰωάννης ς΄ 19

74. Συζήτηση στή Συναγωγή γιά τόν Ἄρτο τῆς Ζωῆς (Καπερναούμ)
Ματθαῖος ιδ΄ 34, Ἰωάννης ς΄ 26-70

ΜΕΡΟΣ IV

Ἀπό τό Δεύτερο στό Τρίτο Πάσχα

75. Ἀντίθεση τῶν Γραμματέων καί Φαρισαίων (Καπερναούμ)
Ματθαῖος ιε΄ 1

76. Ὁμιλία γιά τίς ἀνθρώπινες παραδόσεις, καί θεϊκές ἐντολές καί τί μολύνει τόν ἄνθρωπο (Καπερναούμ)
Ματθαῖος ιε΄ 2-20, Μᾶρκος ζ΄ 1-23

77. Θεραπεία τῆς κόρης τῆς Συροφοίνισσας (Φοινίκη)
Ματθαῖος ιε΄ 21-29, Μᾶρκος ζ΄ 24-30

78. Θεραπεία τοῦ Κωφαλάλου (Τῦρος καί Σιδών)
Μᾶρκος ζ΄ 32

79. Θεραπεία πολλῶν Ἀσθενῶν (Δεκάπολις)
Ματθαῖος ιε΄ 30-31

80. Διατροφή τῶν Τετρακισχιλίων (Γεννησαρέτ)
Ματθαῖος ιε΄ 32-39, Μᾶρκος η΄ 1-9

81. Παραβολή τῆς Ζύμης (Γεννησαρέτ)
Ματθαῖος ιστ΄ 1-12, Μᾶρκος η΄ 14-22

82. Θεραπεία τοῦ Τυφλοῦ (Βηθσαϊδά)
Μᾶρκος η΄ 22-27

83. Ὁμολογία τοῦ Πέτρου γιά τόν Χριστό (Καισάρεια Φιλίππου)
Ματθαῖος ιϛ΄ 13-21, Μᾶρκος η΄ 27-30

84. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός προλέγει τό Πάθος Του (Πρώτη προφητεία) (Καισάρεια Φιλ.)
Ματθαῖος ιϛ΄ 21-28, Μᾶρκος η΄ 31-38, Λουκᾶς θ΄ 22-27

85. Ἡ Μεταμόρφωση (Ὄρος Ἀερμών)
Ματθαῖος ιζ΄ 1-8, Μᾶρκος θ΄ 2-8, Λουκᾶς θ΄ 28-36

86. Θεραπεία δαιμονιζομένου Παιδιοῦ (Ὄρος Ἀερμών)
Ματθαῖος ιζ΄ 14-21, Μᾶρκος θ΄ 14-27, Λουκᾶς θ΄ 37-42

87. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός προλέγει τό Πάθος Του γιά δεύτερη φορά (Ὄρος Ἀερμών)
Ματθαῖος ιζ΄ 22-23, Μᾶρκος θ΄ 31, Λουκᾶς θ΄ 43-44

88. Ὁ Ἰησοῦς πληρώνει τόν φόρο γιά τόν Ναό τοῦ Σολομῶντος (Καπερναούμ)
Ματθαῖος ιζ΄ 27

89. Μαθήματα:

Μάθημα Ταπεινώσεως (Καπερναούμ)
Ματθαῖος ιη΄ 1-14, Μᾶρκος θ΄ 33-37, Λουκᾶς θ΄ 46-48

Μάθημα Συγχωρήσεως (Καπερναούμ)
Ματθαῖος ιη΄ 15, Μᾶρκος θ΄ 43

Μάθημα Αὐταπαρνήσεως (Καπερναούμ)
Ματθαῖος ιη΄ 18

90. Παραβολή τοῦ ἀγνώμονος Ὑπηρέτου (Καπερναούμ)
Ματθαῖος ιη΄ 23-25

91. Ταξίδι στήν Ἱερουσαλήμ διά μέσου τῆς Σαμαρείας (Σαμάρεια)
Λουκᾶς θ΄ 51-52

92. Ὁ φθόνος τῶν Σαμαρειτῶν (Σαμάρεια)
Λουκᾶς θ΄ 53

93. Προϋποθέσεις μαθητείας (Σαμάρεια)
Λουκᾶς θ΄ 54-56

94. Ἡ Ἑορτή τῆς Σκηνοπαγίας (Ἱερουσαλήμ)
Ἰωάννης ζ΄ 2-10

95. Ὁμιλίες (Ἱερουσαλήμ)
Ἰωάννης ζ΄ 10-46

Ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων στέλνουν ὑπηρέτες τοῦ Ναοῦ νά Τόν συλλάβουν (Ἱερουσαλήμ)
Ἰωάννης ζ΄ 30,46

Ὁ Ἰησοῦς Χριστός συγχωρεῖ τήν μοιχαλία (Ἱερουσαλήμ)
Ἰωάννης η΄ 3

Ὁμιλίες (Ἱερουσαλήμ)
Ἰωάννης η΄ 12

Ἀπειλή λιθοβολισμοῦ τοῦ Ἰησοῦ (Ἱερουσαλήμ)
Ἰωάννης η΄ 59

96. Θεραπεία τοῦ Τυφλοῦ καί ὁμιλίες (Ἱερουσαλήμ)
Ἰωάννης θ΄ 1

97. Χριστός, ἡ Θύρα (Ἱερουσαλήμ)
Ἰωάννης ι΄ 1

Χριστός, ὁ Καλός Ποιμήν (Ἱερουσαλήμ)
Ἰωάννης ι΄ 11

98. Ἀναχώρηση ἀπό τήν Ἱερουσαλήμ. Ἀποστολή τῶν Ἑβδομήκοντα Ἀποστόλων (Ἰουδαία)
Λουκᾶς ι΄ 1-16

99. Ἐπιστροφή τῶν Ἑβδομήκοντα Ἀποστόλων (Ἰουδαία)
Λουκᾶς ι΄ 17-24

100. Παραβολή τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτη (Ἰουδαία)
Λουκᾶς ι΄ 30-37

101. Ἐπίσκεψη στή Μάρθα καί Μαρία (Βηθανία)
Λουκᾶς ι΄ 38-42

102. Ὁ Ἰησοῦς διδάσκει τούς μαθητάς Του νά προσεύχωνται (Ἰουδαία)
Λουκᾶς ια΄ 1-13

103. Θεραπεύει τόν κωφό δαιμονιζόμενο καί ἀποστομώνει τούς Φαρισαίους (Ἰουδαία)
Ματθαῖος ιβ΄ 22-45, Λουκᾶς ια΄ 14

104. Ὁμιλίες:

Μετανοημένοι Νινευΐτες (Ἰουδαία)
Ματθαῖος ιβ΄ 41, Λουκᾶς ια΄ 29-36

Ἡ Πρόνοια τοῦ Θεοῦ γιά τά πουλιά καί τά ἄνθη (Ἰουδαία)
Λουκᾶς ιβ΄ 1-12

Ὁ ἄφρων Πλούσιος (Ἰουδαία)
Λουκᾶς ιβ΄ 13-21

Οἱ φονευμένοι Γαλιλαῖοι (Ἰουδαία)
Λουκᾶς ιγ΄ 1-5

Ἡ ἄκαρπη Συκή (Ἰουδαία)
Λουκᾶς ιγ΄ 6-9

105. Θεραπεία συγκυπτούσας Γυναίκας (Ἰουδαία)
Λουκᾶς ιγ΄ 10-17

106. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἐπισκέπτεται τήν Ἱερουσαλήμ κατά τήν ἑορτήν τῶν Ἐγκαινίων τοῦ Ναοῦ (Ἱερουσαλήμ)
Ἰωάννης ι΄ 22-30

107. Ἀπόπειρα λιθοβολισμοῦ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (Ἱερουσαλήμ)
Ἰωάννης ι΄ 31

108. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἀποσύρεται πέραν τοῦ Ἰορδάνου (Περαία)
Ἰωάννης ι΄ 40

109. Οἱ Μαθητές ἐρωτοῦν τόν Ἰησοῦ Χριστό ἐάν εἶναι ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι (Περαία)
Λουκᾶς ιγ΄ 23-30

110. Τό μήνυμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στόν Ἡρῴδη (Περαία)
Λουκᾶς ιγ΄ 31-33

111. Θεραπεία τοῦ ὑδρωπικοῦ (Περαία)
Λουκᾶς ιδ΄ 1-6

112. Παραβολές

τοῦ Μεγάλου Δείπνου (Περαία)
Λουκᾶς ιδ΄ 15-24

τοῦ Χαμένου Προβάτου (Περαία)
Λουκᾶς ιε΄ 1-7

τῆς Χαμένης Δραχμῆς (Περαία)
Λουκᾶς ιε΄ 8-10

τοῦ Ἄσωτου Γιοῦ (Περαία)
Λουκᾶς ιε΄ 11-32

τοῦ Ἄδικου Οἰκονόμου (Περαία)
Λουκᾶς ις΄ 1-13

τοῦ Πλουσίου καί Λαζάρου (Περαία)
Λουκᾶς ις΄ 19-31

113. Ἡ ἀσθένεια τοῦ Φίλου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ Λαζάρου (Βηθανία)
Ἰωάννης ια΄ 1-10

114. Ἐπιστροφή τοῦ Ἰησοῦ ἀπό τήν Περαία στήν Βηθανία (Βηθανία)
Ἰωάννης ια΄ 11-16

115. Ἀνάσταση τοῦ Λαζάρου (Βηθανία)
Ἰωάννης ια΄ 17- 46

116. Τό Μέγα Συνέδριο τῶν Ἰουδαίων: Συμβουλή τοῦ Καϊάφα (Ἱερουσαλήμ)
Ἰωάννης ια΄ 47-53

117. Ὁ Ἰησοῦς ἀποσύρεται στήν πόλη Ἐφραίμ (Ἐφραίμ)
Ἰωάννης ια΄ 54

118. Ταξίδι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στήν Ἱερουσαλήμ (Σύνορα Ἰουδαίας)
Ματθαῖος ιθ΄ 1, Μᾶρκος ι΄ 1, Λουκᾶς ιζ΄ 11

119. Θεραπεία τῶν δέκα Λεπρῶν (Σύνορα Ἰουδαίας)
Λουκᾶς ιζ΄ 12-19

120. Παραβολή τοῦ ἀδίκου Κριτοῦ (Σύνορα Ἰουδαίας)
Λουκᾶς ιη΄ 1-8

121. Παραβολή τοῦ Φαρισαίου καί Τελώνη (Σύνορα Ἰουδαίας)
Λουκᾶς ιη΄ 9-14

122. Τό ἐρώτημα γιά τό Διαζύγιο (Σύνορα Ἰουδαίας)
Ματθαῖος ιθ΄ 3-12, Μᾶρκος ι΄ 2-12

123. Ὁ Χριστός εὐλογεῖ τά παιδιά (Σύνορα Ἰουδαίας)
Ματθαῖος ιθ΄ 13-15, Μᾶρκος ι΄ 13-16, Λουκᾶς ιη΄ 15-17

124. Ὁ πλούσιος Νεανίας (Σύνορα Ἰουδαίας)
Ματθαῖος ιθ΄ 16-22, Μᾶρκος ι΄ 17-22, Λουκᾶς ιη΄ 18-23

125. Ἡ παραβολή τῶν ἐργατῶν τοῦ Ἀμπελῶνος (Σύνορα Ἰουδαίας)
Ματθαῖος κ΄ 1-16

126. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός προλέγει γιά τρίτη φορά τό Πάθος (Σύνορα Ἰουδαίας)
Ματθαῖος κ΄ 17-19, Μᾶρκος ι΄ 32-34, Λουκᾶς ιη΄ 31-34

127. Τό αἴτημα τοῦ Ἰακώβου καί Ἰωάννου (Σύνορα Ἰουδαίας)
Ματθαῖος κ΄ 20-28, Μᾶρκος ι΄ 35-45

128. Θεραπεία τοῦ τυφλοῦ Βαρτίμαιου (κοντά στήν Ἰεριχώ)
Ματθαῖος κ΄ 29-34, Μᾶρκος ι΄ 46-52, Λουκᾶς ιη΄ 35-43

129. Ὁ Ἰησοῦς στό σπίτι τοῦ Ζακχαίου (Ἰεριχώ)
Λουκᾶς ιθ΄ 1-10

130. Παραβολή τῶν μνῶν (Ἰεριχώ)
Λουκᾶς ιθ΄ 11-28

ΜΕΡΟΣ V

Ἡ Μεγάλη Ἑβδομάδα

131. Τό Δεῖπνο στό σπίτι τοῦ Σίμωνος (Βηθανία)
Ματθαῖος κς΄ 6-13, Μᾶρκος ιδ΄ 3-9, Ἰωάννης ιβ΄ 1-9

132. Ἡ Μαρία χρίει τόν Ἰησοῦ (Βηθανία)
Ματθαῖος κς΄ 7-13, Μᾶρκος ιδ΄ 3-8, Ἰωάννης ιβ΄ 3-8

133. Θριαμβευτική εἴσοδος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στήν πόλη (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κα΄ 1-11, Μᾶρκος ια΄ 1-10, Λουκᾶς ιθ΄ 29-44, Ἰωάννης ιβ΄ 12-19

134. Ἡ Ἐπιθεώρηση τοῦ Ναοῦ (Ἱερουσαλήμ)
Μᾶρκος ια΄ 11

135. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἀποσύρεται στή Βηθανία (Βηθανία)
Μᾶρκος ια΄ 11

136. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἐπιτιμᾶ τήν ἄκαρπη συκιά (Ὄρος Ἐλαιῶν)
Ματθαῖος κα΄ 18-19, Μᾶρκος ια΄ 12-14

137. Δεύτερος καθαρισμός τοῦ Ναοῦ (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κα΄ 12-17, Μᾶρκος ια΄ 15-19, Λουκᾶς ιθ΄ 45-48

138. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἀποσύρεται στή Βηθανία (Βηθανία)
Ματθαῖος κα΄ 17, Μᾶρκος ια΄ 19

139. Τό μάθημα τῆς ἄκαρπης συκιᾶς (Ὄρος Ἐλαιῶν)
Ματθαῖος κα΄ 20-22, Μᾶρκος ια΄ 20-25

140. Ὁμιλίες στό Ναό:

Ἡ ἐρώτηση τῶν Ἰουδαίων Ἀρχόντων (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κα΄ 23-27, Μᾶρκος ια΄ 27-33, Λουκᾶς κ΄ 1-8

Ἡ παραβολή τῶν δύο Υἱῶν (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κα΄ 28-32

Οἱ κακοί Γεωργοί (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κα΄ 33-46, Μᾶρκος ιβ΄ 1-12,
Λουκᾶς κ΄ 9-19

Τό ἔνδυμα τοῦ Γάμου (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κβ΄ 1-14

141. Οἱ ὕπουλες ἐρωτήσεις:

(1) τῶν Φαρισαίων περί καταβολῆς Φόρου στόν Καίσαρα (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κβ΄ 15-22, Μᾶρκος ιβ΄ 13-17,
Λουκᾶς κ΄ 20-26

(2) Τῶν Σαδουκαίων γιά τήν ἀνάσταση τῶν νεκρῶν (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κβ΄ 23-33, Μᾶρκος ιβ΄ 18-27,
Λουκᾶς κ΄ 27-39

(3) Τοῦ Νομικοῦ γιά τό ποιά εἶναι ἡ μεγαλύτερη πρώτη ἐντολή στόν Νόμο (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κβ΄ 34-40, Μᾶρκος ιβ΄ 28-34

142. Ἡ ἀντερώτηση τοῦ Κυρίου (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κβ΄ 41-46, Μᾶρκος ιβ΄ 35-37, Λουκᾶς κ΄ 41-44

143. Ὁ ταλανισμός μέ τά «οὐαί» τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ πρός τούς Γραμματεῖς καί Φαρισαίους (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κγ΄ 13-33

144. Ὁ ὀβολός τῆς χήρας (Ἱερουσαλήμ)
Μᾶρκος ιβ΄ 41-44, Λουκᾶς κα΄ 1-4

145. Τό ἐνδιαφέρον τῶν Ἑλλήνων νά γνωρίσουν τόν Ἰησοῦ Χριστό (Ἱερουσαλήμ)
Ἰωάννης ιβ΄ 20-36

146. Ἡ ἀναχώρηση στό Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν (Ὄρος Ἐλαιῶν)
Ματθαῖος κδ΄ 1,3, Μᾶρκος ιγ΄ 1,3

147. Ἡ προφητεία:

(1) Γιά τήν καταστροφή τῆς Ἱερουσαλήμ (Ὄρος Ἐλαιῶν)
Ματθαῖος κδ΄ 3-28, Μᾶρκος ιγ΄ 3-23, Λουκᾶς κα΄ 5-24

(2) Γιά τή Δεύτερη Ἔλευση (Ὄρος Ἐλαιῶν)
Ματθαῖος κδ΄ 28-51, Μᾶρκος ιγ΄ 23-37, Λουκᾶς κα΄ 24-36

148. Παραβολές τῶν:

(1) Δέκα Παρθένων (Ὄρος Ἐλαιῶν)
Ματθαῖος κε΄ 1-13

(2) Ταλάντων (Ὄρος Ἐλαιῶν)
Ματθαῖος κε΄ 14-30

(3) Προβάτων καί Αἰγῶν (Ὄρος Ἐλαιῶν)
Ματθαῖος κε΄ 31-46

149. Τό Μέγα Συνέδριο τῶν Ἰουδαίων συσκέπτεται (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κς΄ 3-5, Μᾶρκος ιδ΄ 1-2, Λουκᾶς κβ΄ 1-2

150. Ἡ προσφορά τοῦ Προδότη Μαθητή (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κς΄ 14-16, Μᾶρκος ιδ΄ 10-11, Λουκᾶς κβ΄ 3-6

ΜΕΡΟΣ VI

Ὁ Θάνατος καί ἡ Ταφή

151. Προετοιμασία γιά τήν ἑορτή τοῦ Πάσχα (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κς΄ 17-19, Μᾶρκος ιδ΄ 12-16, Λουκᾶς κβ΄ 7-13

152. Τό Πλύσιμο τῶν ποδιῶν τῶν Μαθητῶν (Ἱερουσαλήμ)
Ἰωάννης ιγ΄ 1-17

153. Ἡ Κλᾶσις τοῦ Ἄρτου (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κς΄ 26, Μᾶρκος ιδ΄ 22, Λουκᾶς κβ΄ 19

154. «Εἷς ἐξ ὑμῶν, παραδώσει με» (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κς΄ 21, Μᾶρκος ιδ΄ 18, Λουκᾶς κβ΄ 22, Ἰωάννης ιγ΄ 21

155. «Μήπως ἐγώ;» (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κς΄ 22-25, Μᾶρκος ιδ΄ 19

156. Δίδει τό ψωμί στόν Ἰούδα (Ἱερουσαλήμ)
Ἰωάννης ιγ΄ 26-27

157. Ἀναχώρηση τοῦ Ἰούδα (Ἱερουσαλήμ)
Ἰωάννης ιγ΄ 30

158. Προειδοποίηση στόν Πέτρο (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κς΄ 34, Μᾶρκος ιδ΄ 30, Λουκᾶς κβ΄ 34, Ἰωάννης ιγ΄ 38

159. Εὐλογία τοῦ Ποτηρίου (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κς΄ 27-28, Μᾶρκος ιδ΄ 23-24

160. Οἱ ὁμιλίες μετά τό Δεῖπνο (Ἱερουσαλήμ)
Ἰωάννης ιδ΄ – ις΄

161. Ἡ προσευχή γιά τούς μαθητές (Ἱερουσαλήμ)
Ἰωάννης ιζ΄

162. Ὁ Ὕμνος (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κς΄ 30, Μᾶρκος ιδ΄ 26

163. Ἡ Ἀγωνία (Γεθσημανή)
Ματθαῖος κς΄ 37, Μᾶρκος ιδ΄ 33, Λουκᾶς κβ΄ 39, Ἰωάννης ιη΄ 1

164. Ἡ τριπλῆ Προσευχή (Γεθσημανή)
Ματθαῖος κς΄ 39-44, Μᾶρκος ιδ΄ 36-39, Λουκᾶς κβ΄ 42

165. Ὁ ἱδρώτας, ὁ ἐνισχυτής Ἄγγελος (Γεθσημανή)
Λουκᾶς κβ΄ 43-44

166. Ὁ ὕπνος τῶν Μαθητῶν (Γεθσημανή)
Ματθαῖος κς΄ 40-45, Μᾶρκος ιδ΄ 37-41, Λουκᾶς κβ΄ 45-46

167. Ἡ προδοσία τοῦ Ἰούδα (Γεθσημανή)
Ματθαῖος κς΄ 47-50, Μᾶρκος ιδ΄ 43-44, Λουκᾶς κβ΄ 47, Ἰωάννης ιη΄ 2-5

168. Ὁ Πέτρος χτυπᾶ τόν Μάλχο (Γεθσημανή)
Ματθαῖος κς΄ 51, Μᾶρκος ιδ΄ 47, Λουκᾶς κβ΄ 50, Ἰωάννης ιη΄ 10

169. Ὁ Χριστός θεραπεύει τ΄ αὐτί τοῦ Μάλχου (Γεθσημανή)
Λουκᾶς κβ΄ 51

170. Ἡ Ἐγκατάλειψη τῶν Μαθητῶν (Γεθσημανή)
Ματθαῖος κς΄ 56, Μᾶρκος ιδ΄ 50

171. Στόν Ἀρχιερέα Ἄννα (Ἱερουσαλήμ)
Ἰωάννης ιη΄ 12-13

172. Στόν Ἀρχιερέα Καϊάφα (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κς΄ 57, Μᾶρκος ιδ΄ 53, Λουκᾶς κβ΄ 54, Ἰωάννης ιη΄ 15

173. Ὁ Πέτρος ἀκολουθεῖ τόν Ἰησοῦ Χριστό (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κς΄ 58, Μᾶρκος ιδ΄ 54, Λουκᾶς κβ΄ 55, Ἰωάννης ιη΄ 15

174. Ὁ ἐξορκισμός τ' Ἀρχιερέως (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κς΄ 63, Μᾶρκος ιδ΄ 61

175. Ὁ Χριστός καταδικάζεται, χτυπιέται, χλευάζεται (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κς΄ 66-67, Μᾶρκος ιδ΄ 64-65, Λουκᾶς κβ΄ 63-65

176. Ἡ Ἄρνηση τοῦ Πέτρου ὅτι δέν γνώριζε τόν Ἰησοῦ Χριστό (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κς΄ 69-75, Μᾶρκος ιδ΄ 66-72, Λουκᾶς κβ΄ 54-62, Ἰωάννης ιη΄ 17-27

177. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κζ΄ 1-2, Μᾶρκος ιε΄ 1, Λουκᾶς κγ΄ 1, Ἰωάννης ιη΄ 28

178. Ἡ Μεταμέλεια τοῦ Ἰούδα (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κζ΄ 3

179. Ὁ Ρωμαῖος Πιλᾶτος ἐξέρχεται πρός τόν λαό (Ἱερουσαλήμ)
Ἰωάννης ιη΄ 29

180. Ὁ Ρωμαῖος Πιλᾶτος μιλεῖ ἰδιαιτέρως στόν Ἰησοῦ (Ἱερουσαλήμ)
Ἰωάννης ιη΄ 33

181. Ὁ Πιλᾶτος Διοικητής διατάσσει τή μαστίγωση τοῦ Ἰησοῦ (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κζ΄ 26, Μᾶρκος ιε΄ 15, Ἰωάννης ιθ΄ 1

182. Ὁ Ἰησοῦς μ' ἀκάνθινο στεφάνι (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κζ΄ 29, Μᾶρκος ιε΄ 17, Ἰωάννης ιθ΄ 2

183. «Ἰδού ὁ ἄνθρωπος» (Ἱερουσαλήμ)
Ἰωάννης ιθ΄ 5

184. Μαρτυρία κατά τοῦ Ἰησοῦ (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κζ΄ 11, Μᾶρκος ιε΄ 2, Λουκᾶς κγ΄ 2

185. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός στέλλεται ἀπό τόν Πιλᾶτο στόν Ἡρῴδη (Ἱερουσαλήμ)
Λουκᾶς ιγ΄ 6-11

186. «Ἰδού ὁ Βασιλεύς σας» (Ἱερουσαλήμ)
Ἰωάννης ιθ΄ 14

187. Ὁ Πιλᾶτος ἐπιθυμεῖ ν' ἀπολύσει τόν Ἰησοῦ Χριστό (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κζ΄ 15, Μᾶρκος ιε΄ 6, Λουκᾶς κγ΄ 17, Ἰωάννης ιθ΄ 12

188. Τό μήνυμα τῆς γυναικός τοῦ Πιλάτου γιά τήν ἀθωότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κζ΄ 19

189. Τό πλύσιμο τῶν χεριῶν (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κζ΄ 24

190. Ἡ ἀπόλυση τοῦ Βαραββᾶ (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κζ΄ 26

191. Ἡ παράδοση τοῦ Ἰησοῦ γιά νά σταυρωθῆ (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κζ΄ 26, Μᾶρκος ιε΄ 15, Λουκᾶς κγ΄ 25, Ἰωάννης ιθ΄ 16

192. Ὁ Σίμων Κυρηναῖος (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κζ΄ 32, Μᾶρκος ιε΄ 21, Λουκᾶς κγ΄ 26

193. Ξῦδι μέ Χολή (Γολγοθᾶ)
Ματθαῖος κζ΄ 34, Μᾶρκος ιε΄ 23, Λουκᾶς κγ΄ 36

194. Τό κάρφωμα στόν Σταυρό (Γολγοθᾶ)
Ματθαῖος κζ΄ 35, Μᾶρκος ιε΄ 24-25, Λουκᾶς κγ΄ 33, Ἰωάννης ιθ΄ 18

195. Ἡ Ἐπιγραφή (Γολγοθᾶ)
Ματθαῖος κζ΄ 37, Μᾶρκος ιε΄ 26, Λουκᾶς κγ΄ 38, Ἰωάννης ιθ΄ 19

ΟΙ ΕΠΤΑ ΛΟΓΟΙ

196. 1. «Πάτερ συγχώρησον αὐτούς» (Γολγοθᾶ)
Λουκᾶς κγ΄ 34

Διαμοιράζονται τά ροῦχα Του (Γολγοθᾶ)
Ματθαῖος κζ΄ 35, Μᾶρκος ις΄ 24, Λουκᾶς κγ΄ 34, Ἰωάννης ιθ΄ 23

Οἱ διαβάτες ἐμπαίζουν, οἱ δύο ληστές βλασφημοῦν (Γολγοθᾶ)
Ματθαῖος κζ΄ 39-44, Μᾶρκος ιε΄ 29-32, Λουκᾶς κγ΄ 35

Ὁ μετανοημένος Ληστής (Γολγοθᾶ)
Λουκᾶς κγ΄ 40

2. «Σήμερον θέλεις εἶσθαι μετ΄ ἐμοῦ» (Γολγοθᾶ)
Λουκᾶς κγ΄ 43

3. «Γύναι, ἰδού ὁ υἱός σου» (Γολγοθᾶ)
Ἰωάννης ιθ΄ 26-27
Σκότος ς΄ ὅλη τή γῆ (Γολγοθᾶ)
Ματθαῖος κζ΄ 45, Μᾶρκος ιε΄ 33, Λουκᾶς κγ΄ 44-45

4. «Θεέ μου, Θεέ μου, διά τί μέ ἐγκατέλειπες;» (Γολγοθᾶ)
Ματθαῖος κζ΄ 46, Μᾶρκος ιε΄ 34

5. «Διψῶ» (Γολγοθᾶ)
Ἰωάννης ιθ΄ 28

Τό ξῦδι (Γολγοθᾶ)
Ματθαῖος κζ΄ 48, Μᾶρκος ιε΄ 36, Ἰωάννης ιθ΄ 29

6. «Τετέλεσται» (Γολγοθᾶ)
Ἰωάννης ιθ΄ 30

7. «Πάτερ, εἰς χεῖρας Σου, παραδίδω τό πνεῦμα» (Γολγοθᾶ)
Λουκᾶς κγ΄ 46

197. Τό σχίσιμο τοῦ καταπετάσματος (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κζ΄ 51, Μᾶρκος ιε΄ 38, Λουκᾶς κγ΄ 45

198. Ἄνοιγμα τῶν τάφων, ἀνάσταση νεκρῶν (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κζ΄ 52

199. Μαρτυρία τοῦ Ἑκατοντάρχου (Γολγοθᾶ)
Ματθαῖος κζ΄ 54, Μᾶρκος ιε΄ 39, Λουκᾶς κγ΄ 47

200. Οἱ Γυναῖκες «θεωροῦσαι» (Γολγοθᾶ)
Ματθαῖος κζ΄ 55, Μᾶρκος ιε΄ 40, Λουκᾶς κγ΄ 49

201. Λογχισμός τῆς πλευρᾶς (Γολγοθᾶ)
Ἰωάννης ιθ΄ 34

202. Ἀποκαθήλωση καί Ταφή (Γολγοθᾶ)
Ματθαῖος κζ΄ 57-60, Μᾶρκος ιε΄ 46, Λουκᾶς κγ΄ 53, Ἰωάννης ιθ΄ 38-42

203. Τοποθέτηση φρουρᾶς, σφράγισις (Κῆπος)
Ματθαῖος κζ΄ 65-66

ΜΕΡΟΣ VII

Ἡ Ἀνάσταση καί οἱ Μεγάλες Σαράντα Ἡμέρες

204. Γυναῖκες φέρνουν ἀρώματα στόν Τάφο (Κῆπος)
Ματθαῖος κη΄ 1, Μᾶρκος ις΄ 1-2, Λουκᾶς κδ΄ 1

205. Ἄγγελος ἀπεκύλισε τόν λίθο (Κῆπος)
Ματθαῖος κη΄ 2

206. Γυναῖκες ἀγγελιαφόροι τῆς ἀναστάσεως (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κη΄ 8, Λουκᾶς κδ΄ 9-10, Ἰωάννης κ΄ 1-2

207. Ὁ Πέτρος καί Ἰωάννης στό μνημεῖο (Κῆπος)
Λουκᾶς κδ΄ 12, Ἰωάννης κ΄ 3

208. Οἱ Γυναῖκες ἐπιστρέφουν στόν Τάφο (Κῆπος)
Λουκᾶς κδ΄ 1

209. Ἡ ἀναφορά τῶν φρουρῶν στούς Ἀρχιερεῖς (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κη΄ 11-15

ΕΜΦΑΝΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΣΤΑΣΗ

210. Στή Μαρία τή Μαγδαληνή (Κῆπος)
Μᾶρκος ις΄ 9,10, Ἰωάννης κ΄ 14

«Μή φοβοῦ... μή μου ἅπτου» (Κῆπος)
Ματθαῖος κη΄ 9, Ἰωάννης κ΄ 17

211. Στίς γυναῖκες πού ἐπέστρεφαν (Κῆπος)
Ματθαῖος κη΄ 9

«Ἀπαγγείλατε πρός τούς ἀδελφούς μου» (Κῆπος)
Ματθαῖος κη΄ 10

212. Στούς δύο μαθητές (Ἐμμαούς)
Μᾶρκος ις΄ 12, Λουκᾶς κδ΄ 13

213. Στόν Πέτρο... (Α΄ Κορ. ιε΄, 5) (Ἱερουσαλήμ)
Λουκᾶς κδ΄ 34

214. Στούς Δέκα Ἀποστόλους στό Ἀνώγειο (Ἱερουσαλήμ)
Λουκᾶς κδ΄ 36, Ἰωάννης κ΄ 19-23

215. Στούς Ἕντεκα Ἀποστόλους στό Ἀνώγειο, μέ τόν Θωμᾶ (Ἱερουσαλήμ)
Μᾶρκος ιϛ΄ 14, Ἰωάννης κ΄ 26-29

216. Στούς μαθητές στή Λίμνη τῆς Γαλιλαίας (Τιβεριάς)
Ἰωάννης κα΄ 1-24

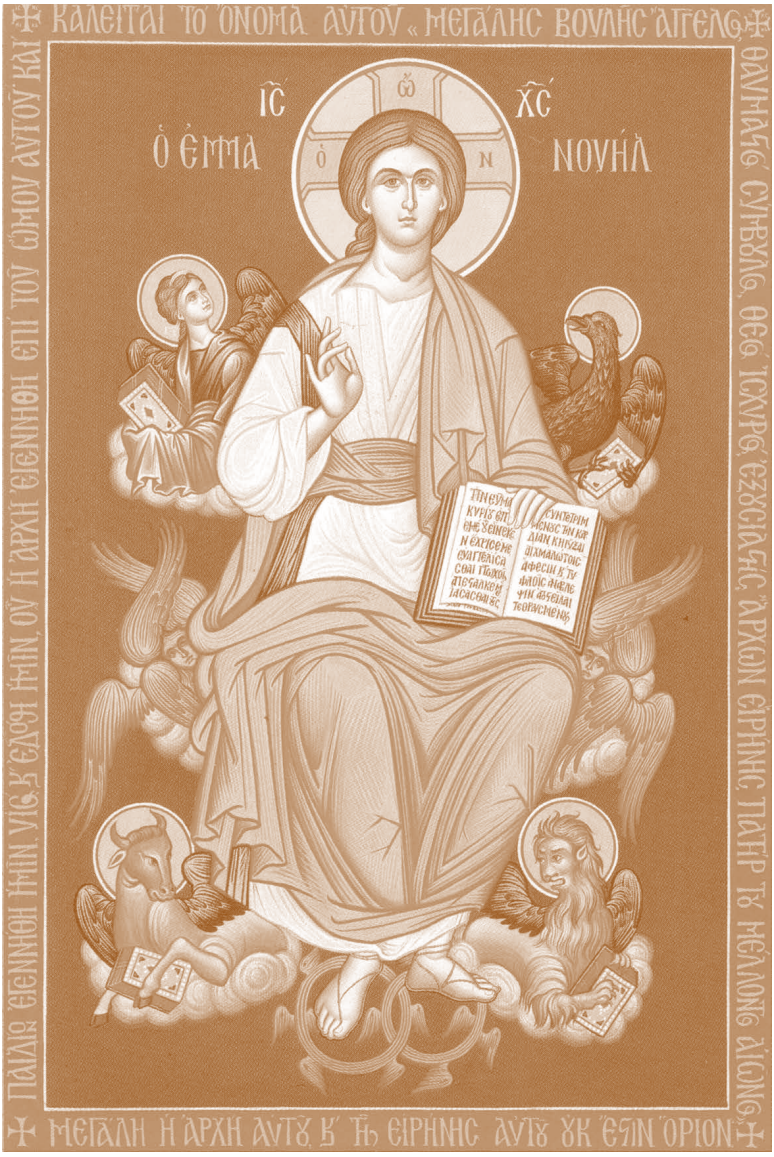
217. Στούς Ἕντεκα μαθητές στό ὄρος (Ἱερουσαλήμ)
Ματθαῖος κη΄ 16-20

218. Σέ πεντακοσίους (Α΄ Κορ. ιε΄, 6) (Γαλιλαία)

219. Στόν Ἰάκωβο (Α΄ Κορ. ιε΄, 7)

220. Ἡ Ἀνάληψη (Βηθανία)
Μᾶρκος ιϛ΄ 19, Λουκᾶς κδ΄ 50-51

ΙΣ ΧΣ
Ο ΕΜΜΑ ΝΟΥΗΛ
Ω
Ο Ν
ΚΑΛΕΙΤΑΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΑΥΤΟΥ « ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ
ΘΑΥΜΑΣΤΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΘΣΣ ΙΣΧΥΡΟΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣΤΗΣ ΑΡΧΩΝ ΕΙΡΗΝΗΣ ΠΑΤΗΡ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ ΑΙΩΝΟΣ
ΠΑΙΔΙΟΝ ΕΓΕΝΝΗΘΗ ΗΜΙΝ ΥΙΟΣ ΚΑΙ ΕΔΟΘΗ ΗΜΙΝ, ΟΥ Η ΑΡΧΗ ΕΓΕΝΝΗΘΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΩΜΟΥ ΑΥΤΟΥ ΚΑΙ
ΜΕΓΑΛΗ Η ΑΡΧΗ ΑΥΤΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΑΥΤΟΥ ΟΥΚ ΕΣΤΙΝ ΟΡΙΟΝ

Σήμερον γεννᾶται ἐκ Παρθένου, ὁ δρακὶ τὴν πᾶσαν ἔχων κτίσιν *(ἐκ τρίτου)*.

Ράκει καθάπερ βροτὸς σπαργανοῦται, ὁ τῇ οὐσίᾳ ἀναφής.

Θεὸς ἐν φάτνῃ ἀνακλίνεται, ὁ στερεώσας τοὺς οὐρανοὺς πάλαι κατ' ἀρχάς.

Ἐκ μαζῶν γάλα τρέφεται, ὁ ἐν τῇ ἐρήμῳ μάννα ὀμβρίσας τῷ Λαῷ.

Μάγους προσκαλεῖται, ὁ Νυμφίος τῆς Ἐκκλησίας.

Δῶρα τούτων αἴρει, ὁ Υἱὸς τῆς Παρθένου.

Προσκυνοῦμέν σου τὴν Γένναν Χριστὲ *(ἐκ γ΄)*. Δεῖξον ἡμῖν καὶ τὰ θεῖά σου Θεοφάνεια.

Ἐκ τοῦ Δοξαστικοῦ τῆς Θ΄ ὥρας
τῶν Μεγάλων καί Βασιλικῶν Ὡρῶν
τῶν Χριστουγέννων

Ἐκδοτική Παραγωγή

ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.

Ἀρδηττοῦ 12-16, 116 36 Ἀθήνα
Τηλ.: 210.921.7513, 210.921.4820 • Fax: 210.923.7033
www.eptalofos.gr • e-mail: info@eptalofos.gr